

ECOLOGISCHE ECONOMIE

Thema: Ecologische economie

Jef Peeters

De neoklassieke economische theorie wordt gekenmerkt door een eenzijdig marktdenken. Voor wie bekommerd is om een leefbare wereld is deze wijze van denken duidelijk achterhaald. Het marktprincipe kent immers geen ingebouwde controlemechanismen om te vermijden dat de ecologische draagkracht van de aarde niet overschreden wordt én om voor een billijke verdeling van welvaart te zorgen. In het nieuwe theoretische kader van de 'ecologische economie' wordt er vanuit gegaan dat de economie een deelsysteem is van het ecosysteem Aarde, en dat haar grootte dus moet begrensd worden door de ecologische draagkracht van de aarde. Volgens de ecologische economie is de markt alleen goed in de allocatie van goederen. De twee grote economische taken die door de markt slecht tot niet vervuld worden zijn een taak voor politiek en beleid. Het vastleggen van een ecologisch 'duurzame' productieschaal vraagt om een politiek onderhandelingsproces op de gepaste schaal (regionaal, nationaal, mondiaal). Vervolgens is ook de rechtvaardige verdeling van welvaart een politieke opdracht van eerste orde. Optimale allocatie komt pas op de derde plaats.

Dit nummer van *Oikos* brengt enkele artikelen over verschillende aspecten van ecologische economie. De aanleiding daartoe is het colloquium dat op 24 februari over dit thema georganiseerd werd op initiatief van *Terra Reversa* (www.terrareversa.be), in samenwerking met UCOS (*Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking VUB*, www.ucos.be) en VODO (*Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling*, www.vodo.be). Daar werd dieper ingegaan op de vraag wat ecologische economie inhoudt, wat de gevolgen voor Noord en Zuid zijn en hoe we het kunnen realiseren. Sprekers waren *Jeroen van den Bergh* (*Vrije Universiteit Amsterdam*), *Andrew Simms* (*New Economics Foundation*), *Joan Martinez-Alier* (*International Society of Ecological Economics*) en *Saskia Sassen* (*University of Chicago*).

*We hebben niet gekozen voor een letterlijke weergave van de bijdragen aan het colloquium of voor een vertaling van de teksten die door de sprekers werden aangeleverd (te vinden op de website van VODO). Wel hebben enkele auteurs de centrale ideeën die aan bod kwamen verwerkt tot degelijke op zich leesbare bijdragen o.a. over alternatieve economische indicatoren, aanknopen bij de voordracht van Simms (zie ook boekbespreking); over de basisideeën van Martinez-Alier; over de strategische inzichten van Sassen. We presenteren daarbij geen algemene inleiding op ecologische economie omdat die beschikbaar is in *Globaal ten onder*, een goed leesbare publicatie van Attac. In het artikel over de internationale conferentie in Delhi geven we wel een beeld van het soort discussies dat binnen de ecologische economie plaats vindt. Verder vinden we dat de hiervoor afgedrukte voordracht van Wolfgang Sachs een goed kader biedt om de opgave van de*

ecologische economie te situeren. Maar in eerste instantie presenteren we u nog een portret van de nieuwe denk- en doegroep rond ecologische economie Terra Reversa.

Referentie

Peter Tom Jones, Globaal ten onder? Pleidooi voor een ecologische economie, Discussiecahier van de Wetenschappelijke Raad van Attac, 2de druk, Met een voorwoord van Leida Rijnhout, 2007, 130 p. (In een nieuwe inleiding geeft Peter Tom Jones een overzicht van de voornaamste gegevens uit twee recente belangrijke rapporten: het Living Planet Report 2006 van het WWF en het recente VN-klimaatrapport, IPCC AR4 deel I.)

(Attac, Lousbergkaai 10, 9000 Gent, <http://vl.attac.be>)

De FAQs van Terra Reversa

Ward Bosmans en Alma De Walsche

Waarom iets nieuws?

Is ontstaan uit een colloquium dat de Groene senioren i.s.m Jong Groen organiseerden over de globalisering. Bedoeling was om vanuit de ecologische bekommernis te kijken naar de problematiek van de globalisering. Na afloop van het colloquium leefde de bekommernis om met de vragen en ideeën die naar voor waren gebracht, verder aan de slag te gaan.

Waarom “Terra Reversa”?

De naam verwijst naar de noodzaak om te werken aan een grondige ommekeer van de huidige maatschappijordening. Niet: het huidige op zijn kop zetten, maar op een creatieve manier zoeken naar nieuwe structuren die sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid mogelijk maken.

Wat is dan Terra Reversa?

- Het is een denktank en werkgroep die het analysekader van de ecologische economie als uitgangspunt neemt en dit kader verder wil doordenken op politiek en sociaal vlak. Bedoeling is uiteindelijk te komen tot een coherente visieontwikkeling vanuit ecologisch perspectief.
- Zoals voor de ecologische economie is ook voor *Terra Reversa* interdisciplinariteit belangrijk: wij willen mensen samenbrengen vanuit verschillende domeinen in de samenleving (academische wereld, sociale bewegingen, vormingsinstellingen, politieke wereld...) en vanuit verschillende disciplines (economie, politiek, exacte en humane wetenschappen...).

Terra Reversa is politiek omwille van zijn maatschappelijke betrokkenheid, maar neemt een onafhankelijke positie in ten aanzien van de concrete politieke partijen.

Hoe?

- Het eerste jaar is er gewerkt rond de kerngedachten van de ecologische economie. Dat leidde tot het manifest waarin de kerngedachten vervat zitten